

zaaknummer 2011 T 614(2)

20 augustus 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [adres],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie Fraters Maristen in Nederland.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 31 januari 2013. Op 13 mei 2013 is bij de griffie een verweerschrift op het klaagschrift ingekomen van aangeklaagde.

Op 13 augustus 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner, mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur, mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam.

Aangeklaagde is verschenen, alsmede de heer [naam], f.m.s. Overste van de Congregatie Fraters Maristen in Nederland.

2. De klacht

2.1. Klager verbleef vanaf augustus 1964 tot december 1965 op het [Internaat] te [plaats]. Aangeklaagde was als frater aan dit internaat verbonden en was de groepsleider van de groep waarin klager zat.

Klager had een eigen kamertje binnen het internaat. Zijn kamertje was direct naast de kamer van aangeklaagde gelegen. De kamers hadden naar buiten toe openslaande ramen. Door het spiegeleffect van de ramen, was het voor klager mogelijk om bij aangeklaagde naar binnen te kijken en andersom.

Op een dag, toen klager zich aan het uitkleden was, kwam aangeklaagde zijn kamer binnen. Klager vermoedt dat aangeklaagde door het spiegeleffect van zijn raam had gezien dat hij zich aan het uitkleden was. Toen aangeklaagde in de kamer van klager was zei hij tegen klager dat hij op bed moest gaan zitten, omdat hij met klager moest praten. Klager gehoorzaamde. Aangeklaagde kwam naast klager op het bed zitten en legde zijn hand op het bovenbeen van klager. Vervolgens begon hij het geslachtsdeel van klager te masseren en vroeg aan klager hetzelfde bij hem te doen, daarbij de hand van klager naar zijn eigen geslachtsdeel toe leidend. Na enige tijd zei aangeklaagde tegen klager dat hij zich om moest draaien. Klager deed dit. Aangeklaagde ging vervolgens bovenop klager liggen en penetreerde hem anaal. Ook kwam het voor dat klager aangeklaagde oraal moest bevredigen.

Het op deze wijze misbruiken van klager door aangeklaagde vond zeker eens per week plaats gedurende de gehele periode waarin klager op het internaat verbleef. Bij benadering heeft het bovenomschreven misbruik meer dan 50 keer plaatsgevonden, aldus klager. In december 1965 liep klager weg van het internaat. Vanaf dat moment stopte het misbruik door aangeklaagde dan ook.

2.2. Klager kon met niemand over het misbruik door aangeklaagde praten. De Overste stond ver bij klager vandaan. Er was geen vertrouwensband op basis waarvan klager het gevoel had dat hij bij de Overste terecht kon.

Thuis heeft klager wel aan zijn vader verteld wat aangeklaagde hem aandeed. De vader van klager reageerde daarop door klager zo te slaan, dat hij alle hoeken van de keuken zag en tegen hem te zeggen dat hij geen onzin moest verkopen. Bij zijn moeder kon klager evenmin terecht. Zij was zeer katholiek en keek erg tegen de geestelijken op. Klager werd door zijn ouders niet geloofd.

Onder meer als gevolg van het misbruik door aangeklaagde, heeft klager twee suïcidepogingen gedaan. Het gevolg daar weer van was dat klager diverse malen (gedwongen) is opgenomen in psychiatrische ziekenhuizen.

Als klager terug denkt aan het seksueel misbruik door aangeklaagde, voelt hij nog de pijn in zijn onderlichaam die hij destijds voelde wanneer aangeklaagde hem anaal penetreerde.

2.3. Klager wenst erkenning te krijgen voor hetgeen hem door aangeklaagde is aangedaan en verzoekt de Klachtencommissie zijn klacht gegrond te verklaren. Voorts wenst klager de door hem geleden schade vergoed te krijgen.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift verklaard dat hij destijds inderdaad groepsleider was op [Internaat] te [plaats] en dat zijn kamer gelegen was naast de kamer van klager. Het seksueel misbruik zoals omschreven in de klacht van klager is evenwel door aangeklaagde, zowel in zijn verweerschrift als ter zitting, ten stelligste ontkend.

Van de zijde van de Congregatie is eveneens gereageerd op het klaagschrift. De Overste van de Congregatie Fraters Maristen in Nederland, de heer [naam], heeft verklaard dat er geen archiefstukken van de Congregatie meer beschikbaar zijn, zodat daarnaar geen onderzoek gedaan kan worden. Overste [naam] kent aangeklaagde persoonlijk. In die hoedanigheid heeft hij nooit geluiden gehoord die erop zouden kunnen wijzen dat aangeklaagde klager seksueel misbruikt zou hebben.

Over het waarheidsgehalte van de klacht van klager kan de Overste geen uitspraak doen, hetgeen niet betekent dat hij geen geloof hecht aan wat klager ervaren heeft.

Overste [naam] heeft duidelijk gemaakt diep geraakt en geschokt te zijn door hetgeen klager stelt dat hem door aangeklaagde is aangedaan. Wanneer aangenomen moet worden dat aangeklaagde zich daadwerkelijk schuldig heeft gemaakt aan de handelingen zoals omschreven in het klaagschrift, dan acht de Congregatie dit zeer verwerpelijk. In dat geval wil de Congregatie de pijn die klager ervaren heeft erkennen en haar verontschuldigen aanbieden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Aangeklaagde heeft een en ander echter met grote stelligheid ontkend. In dat licht dient de Klachtencommissie derhalve de vraag te beantwoorden of desondanks voldoende feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen die de verklaring van klager aannemelijk maken..

De Klachtencommissie stelt vast dat de door klager beschreven feiten en omstandigheden over het internaat door de overste en door de aangeklaagde worden bevestigd. Klagers partner, mevrouw [naam], heeft voorts in een schriftelijke verklaring vermeld dat klager haar reeds in 1979 heeft verteld over het seksueel misbruik door aangeklaagde. Zij heeft die verklaring ter zitting bevestigd en nader toegelicht.

Ofschoon de Klachtencommissie ter zitting heeft moeten vaststellen dat aangeklaagde zich cruciale momenten of gebeurtenissen niet kon herinneren, handhaafde aangeklaagde daar met nadruk en volharding zijn eerdere standpunt dat hij in die periode klager niet seksueel had misbruikt. Naar zijn mening moet er sprake zijn van een persoonsverwisseling.

In die situatie acht de Klachtencommissie het van betekenis dat geen andere meldingen of klachten tegen aangeklaagde bekend zijn. Een en ander heeft de Klachtencommissie tot de slotsom gebracht dat de door klager aangevoerde feiten en omstandigheden, in het licht van de pertinente ontkenning van aangeklaagde, onvoldoende zijn om aannemelijk te achten datgene wat klager aangeklaagde verwijt. Hiermee wil overigens niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie derhalve moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard.

Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Fraters Maristen in Nederland de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 20 augustus 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager en aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.